

[CONSTANTIJN HUYGENS (DEN HAAG)]
AAN BÉATRIX DE CUSANCE [ANTWERPEN]
12 SEPTEMBER 1653
5308A

Antwoord op Béatrix' brief van 6 september 1653 (5307).

Samenvatting: Huygens betuigt zijn dank voor Béatrix' vriendelijke woorden voor Maria Casembroot en hemzelf. Hij zend nog een of meer gedichten. Hij heeft van William Swann gehoord dat zij Antwerpen zou verlaten.

Bijlage: gedicht(en) (Huygens).

Een antwoord van Béatrix is niet bekend. Huygens schreef opnieuw op 31 december 1653 (5322).

Primaire bron: Den Haag, Kon. Bibl., Hs. KA XLIX dl. 2, p. 533: afschrift (autograaf).

Vroegere uitgaven: Huysman 2006, II, pp. 27: volledig.

— Huysman & Rasch 2009, nr. 22, p. 256: volledig, met Nederlandse vertaling (pp. 110-111).

Namen: Maria Casembroot; William Swann.

Titel: *De consolatione philosophiæ* (Boëthius).

Transcriptie

Copie.

À Madame de Lorraine, le 12 Septembre 1653

Madame,

Mademoiselle Casembroot se tient fort honorée et comblée d'une grâce nouvelle de ce que Vostre Altesse a daigné faire un bening accueil à ses reconnoissances, qui seront tousjours mieux exprimées en effect qu'en paroles, quand Vostre Altesse aura agréable de luy en faire naistre l'occasion en chose qui dépende de sa capacité. Pour moy, Madame, puisque Vostre Altesse persiste dans ses bontez et souffre jusques aux railleries que j'ay osé luy avancer, j'en suis devenue présumptueux, jusques à vous debvoir encor de la marchandise de la mesme boutique qui va cy-joincte, espérant que Vostre Altesse ayant passé la veue dessus en voudra faire allumer quelque fagot dans sa chambre, ces sottises ne pouvant mériter de meilleure fortune que de se veoir sacrifiées aux pieds de Vostre Altesse après avoir passé par ses belles mains. Et c'est une grâce, Madame, que je vous demande sérieusement et pour des considérations que Vostre Altesse peut assez comprendre dans les bizarres mouvemens dont sa vie est agitée par ceux qui ne debvoyent travailler qu'à la mettre en beau repos.

Je ne comprends pas ce que m'en a voulu dire M. Swann, qui me manda hier que Vostre Altesse seroit sur le point de quitter le séjour d'Anvers. Si ma curiosité n'est pas trop licentieuse, je vous supplie très humblement, Madame, que j'aye quelque connoissance de ceste délibération pour estudier à temps toute la philosophie dont j'auray besoin à me consoler d'un revers de fortune si inopiné et qui ne scauroit toucher personne plus sensiblement que celuy qui faict une profession si constante d'estre à jamais, etc.

Vertaling

Aan mevrouw van Lotharingen.

12 september 1653.

Mevrouw,

Mejuffrouw [Maria] Casembroot voelt zich zeer vereerd, en overladen met nieuwe gunsten, nu u een hartelijke ontvangst hebt willen bereiden voor haar erkentelijkheid, die altijd meer in daden dan in woorden tot uitdrukking zal worden gebracht, wanneer u zo vriendelijk zult zijn om haar daartoe de gelegenheid te geven,

met betrekking tot iets dat onder haar zeggenschap valt. Wat mij betreft, mevrouw, omdat u in uw goedheid volhardt en zelfs de malligheden die ik u heb durven voorschotelen verdraagt, ik ben daar wel zeker van geworden, tot aan de plicht u nog meer koopwaar uit dezelfde winkel te leveren, die hierbij gaat, hopende dat u, nadat u het hebt gezien, er een of ander houtblok in uw kamer mee wilt aansteken, omdat deze dwaasheden geen beter lot verdienen dan zich opgeofferd te zien aan uw voeten nadat ze door uw mooie handen zijn gegaan. Dat is een gunst, mevrouw, die ik u in ernst vraag én vanwege overwegingen die u maar al te goed kan begrijpen te midden van de bizarre wendingen die uw leven neemt door lieden die slechts zouden moeten werken dat leven in een mooie rust te doen belanden.

Ik begrijp niet wat de heer [William] Swann mij daarover heeft willen zeggen, die mij gisteren berichtte dat u op het punt zou staan Antwerpen te verlaten. Als mijn nieuwsgierigheid niet te vrijpostig is, vraag ik u nederig, mevrouw, of ik iets mag weten over dit besluit, om in alle rust de gehele ¹filosofie te bestuderen die ik nodig heb om mij te vertroosten vanwege een zo onverwachte omslag in mijn geluk, die niemand gevoeliger kan treffen dan hem die er constant een beroep van maakt om voor altijd te zijn, enz.

1 . Een verwijzing naar Boethius' *De consolatione philosophiæ*?